

Chambre des Représentants

SESSION 1975-1976

15 OCTOBRE 1975

PROPOSITION DE LOI

octroyant une allocation exceptionnelle aux bénéficiaires de certaines prestations sociales de longue durée.

(Déposée par MM. Glinne et Van Acker.)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le revenu des bénéficiaires des prestations sociales doit faire l'objet d'un souci constant de la part des pouvoirs publics, surtout lorsque ces prestations constituent la principale ressource des intéressés. Ceux-ci doivent pouvoir participer à la prospérité générale lorsqu'elle existe; ils doivent, de même, être assurés d'une protection particulière lorsque la situation économique se dégrade.

Or, il n'est pas douteux que l'inflation importante que le pays connaît depuis plus d'un an, les a frappés plus durement que les actifs.

Certes, ils ont bénéficié du mécanisme mis en place pour sauvegarder la valeur de l'avantage qui leur a été accordé. Celui-ci est lié à l'indice des prix à la consommation; il est, au surplus, au début de chaque année, adapté à l'évolution du bien-être général.

Toutefois cet indice n'a pas toujours reflété fidèlement l'évolution du coût de la vie; la manière dont il a été tenu compte, en juillet dernier, du prix des nouvelles pommes de terre est encore présente à toutes les mémoires.

Le bien-être général a, d'autre part, perdu beaucoup de sa signification au moment où la production régresse et où le chômage s'étend.

Enfin, ce mécanisme ne fonctionne de façon satisfaisante qu'en cas de hausse modérée des prix. Il déclenche en effet des augmentations égales à un pourcentage d'un montant antérieurement octroyé. Lorsque ce dernier est peu élevé, les augmentations consenties le sont aussi, de telle sorte que plus le pouvoir d'achat de base est médiocre, plus il se réduit davantage, plus les augmentations sont nombreuses et se succèdent rapidement et plus leur insuffisance à suppléer efficacement au renchérissement excessif du coût de la vie devient évidente.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1975-1976

15 OKTOBER 1975

WETSVOORSTEL

tot toekenning van een buitengewone tegemoetkoming aan de gerechtigden op bepaalde langlopende sociale uitkeringen.

(Ingediend door de heren Glinne en Van Acker.)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het inkomen van de gerechtigden op sociale uitkeringen moet een punt van bestendige zorg vanwege de overheid zijn, vooral wanneer die uitkeringen voor de belanghebbenden de voornaamste bron van inkomsten zijn. Laatstgenoemden moeten kunnen deel hebben aan de algemene welvaart wanneer deze bestaat; zij moeten eveneens kunnen rekenen op een bijzondere bescherming, wanneer de economische toestand slechter wordt.

Onbetwistbaar heeft de aanzienlijke inflatie die ons land reeds meer dan een jaar ondergaat, hen harder getroffen dan degenen die arbeid verrichten.

Zij hebben weliswaar de voordelen genoten van de maatregelen die werden getroffen om de waarde van die uitkeringen te vrijwaren. De betrokken uitkeringen zijn gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijs en worden bovendien aan het begin van ieder jaar aangepast aan de stand van het algemene welzijn.

Dat indexcijfer was evenwel niet steeds de getrouwe weergave van de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud; de manier waarop in juli rekening werd gehouden met de prijs van de nieuwe aardappelen ligt iedereen nog vers in het geheugen.

Het algemeen welzijn heeft bovendien veel van zijn betekenis verloren nu de produktie daalt en de werkloosheid uitbreidt.

Dat proces werkt ten slotte slechts op bevredigende wijze bij matige prijssstijgingen. Het veroorzaakt immers verhogingen die gelijk zijn aan een percentage van een vroeger toegekend bedrag. Wanneer dit bedrag gering is, zijn de toegekende verhogingen dat eveneens. Daaruit volgt dat hoe geringer de basiskoopkracht is, hoe meer zij vermindert naargelang van de talrijke en snel opeenvolgende verhogingen. Het is dan ook duidelijk dat die verhogingen ontoereikend zijn om de overdreven stijging van de kosten van levensonderhoud doelmatig op te vangen.

Si, en pourcentage, les indemnités sociales paraissent progresser au même rythme que les salaires et si les plus faibles d'entre elles semblent être aussi bien protégées que les autres, dans la réalité, les écarts absous existant entre les salaires et les indemnités sociales ne font que s'aggraver en même temps que s'accroissent les différences entre ces indemnités.

C'est pour remédier à cette situation qu'il est proposé d'octroyer, à titre exceptionnel, à certains bénéficiaires de prestations sociales de longue durée, une allocation qui serait proportionnellement plus favorable aux plus malheureux, puisqu'elle serait, d'une part, plafonnée et que, d'autre part, elle ne pourrait être inférieure à un montant déterminé.

La proposition concerne en premier lieu les retraités du secteur privé, qu'ils soient salariés ou indépendants. Elle intéresse également les pensionnés invalides mineurs dont le sort est traditionnellement lié à celui des pensionnés de vieillesse.

Elle permet enfin au Roi d'en étendre le bénéfice aux personnes à qui une indemnité ou une allocation pour une incapacité permanente de 65 % au moins a été accordée. En cette matière, il est laissé au pouvoir exécutif le soin de déterminer dans quelles conditions l'allocation exceptionnelle doit être octroyée; à handicap égal, la réparation peut être en effet financièrement très différente.

Commentaire des articles.

Article 1.

Cet article fixe le champ d'application de la proposition de loi.

L'allocation exceptionnelle n'étant octroyée qu'à ceux qui ont subi les effets de l'inflation comme bénéficiaires d'une prestation sociale, il est exigé que cette prestation leur ait été accordée depuis six mois au moins et qu'ils en aient bénéficié sans interruption.

L'allocation enfin est exceptionnelle en ce qu'elle a pour objet de faire face à une situation déterminée; elle est appelée à compenser les effets de l'inflation qui, en 1975, n'ont pas été corrigés par le mécanisme de sauvegarde existant.

Son octroi ne peut être confondu avec la fixation du coefficient de réévaluation qui doit déterminer le montant des pensions au 1er janvier 1976.

Art. 2.

Cet article prévoit la possibilité d'étendre la mesure aux personnes victimes d'une incapacité permanente de 65 % au moins.

Cette extension doit profiter à ceux dont la situation pécuniaire est la plus difficile.

Art. 3.

L'allocation exceptionnelle est égale à une demi-mensualité de la pension et/ou du revenu garanti octroyé(s), sans pouvoir être inférieure à 625 F ni excéder 6 250 F, s'il s'agit d'un retraité marié; ces montants sont ramenés respectivement à 500 F et à 5 000 F dans les autres cas.

De sociale uitkeringen schijnen percentsgewijs blijkbaar tegen hetzelfde tempo als de lonen te stijgen en de zwaksten onder de gerechtigden zijn schijnbaar even goed beschermd als de anderen, maar dat is in werkelijkheid niet zo. De absolute verschillen die tussen lonen en sociale uitkeringen bestaan worden nog groter naarmate de verschillen tussen die uitkeringen aangroeien.

Om die toestand te verhelpen, wordt voorgesteld om bij wijze van uitzondering aan sommige gerechtigden op sociale prestaties van lange duur een uitkering toe te kennen die proportioneel gunstiger zou zijn voor de minstbedeelden, daar zij enerzijds zou begrensd zijn, terwijl zij anderzijds niet lager zou mogen liggen dan een bepaald bedrag.

Het voorstel heeft in de eerste plaats betrekking op de gepensioneerden uit de particuliere sector, zowel werkneemers als zelfstandigen. Het heeft eveneens betrekking op de gepensioneerde invalide mijnwerkers waarvan het lot traditioneel gebonden is aan dat van de degenen die in het genot zijn van een ouderdomspensioen.

Ten slotte machtigt het de Koning het voordeel ervan uit te breiden tot de personen aan wie een vergoeding of een uitkering wegens blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 65 % toegekend is. Aan de uitvoerende macht wordt dan de zorg overgelaten vast te stellen onder welke voorwaarden de buitengewone uitkering moet worden toegekend. Hierbij dient te worden overwogen dat bij een gelijke handicap de financiële schadeloosstelling veel kan verschillen.

Commentaar bij de artikelen.

Artikel 1.

Dit artikel bepaalt de werkingssfeer van het wetsvoorstel.

Aangezien de buitengewone uitkering slechts wordt toegekend aan degenen die de gevolgen van de inflatie ondergaan hebben als gerechtigden op sociale uitkeringen, wordt de eis gesteld dat deze uitkeringen hun zonder onderbreking sedert ten minste zes maanden is verleend.

Het geldt hier een buitengewone uitkering omdat ze tot doel heeft een bepaalde toestand te verhelpen. Ze moet de gevolgen van de inflatie opvangen die in 1975 niet door de vrijwaringsmaatregelen konden worden opgevangen.

De toekenning ervan mag niet worden verward met de vaststelling van de herwaarderingscoëfficiënt die moet dienen om het bedrag van de pensioenen op 1 januari 1976 te bepalen.

Art. 2.

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om de maatregel uit te breiden tot de personen die getroffen zijn door een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 65 %.

Die uitbreiding moet ten goede komen aan degenen die in een zeer benarde financiële toestand verkeren.

Art. 3.

De buitengewone uitkering is gelijk aan de helft van het toegekende pensioen en/of gewaarborgd inkomen, met een minimum van 625 F en een maximum van 6 250 F voor een gehuwde mannelijke gepensioneerde. Deze bedragen worden verminderd tot 500 F, resp. 5 000 F voor de andere gevallen.

Toutes les pensions de ménage inférieures ou égales à 150 000 F bénéficieront donc intégralement de l'allocation exceptionnelle; il en ira de même pour toutes les autres pensions inférieures ou égales à 120 000 F.

Pour ces pensions, l'allocation exceptionnelle représentera un ajustement de 4,17 % ($\frac{6\,250}{15\,000}$ ou $\frac{5\,000}{12\,000}$).

Ce pourcentage sera évidemment dégressif selon l'importance de la pension ou des pensions allouée(s).

Pour une veuve qui cumule une pension de retraite et une pension de survie à concurrence de 11 000 F par mois,

$$\text{il sera de } 3,8 \% \left(\frac{5\,000}{11\,000 \times 12} \right).$$

Pour une pension de ménage d'un montant mensuel de 15 000 F, il sera de 3,47 % ($\frac{6\,250}{15\,000 \times 12}$).

Art. 4.

Il va de soi qu'en cas de séparation de corps ou de séparation de fait, la quote-part de l'allocation exceptionnelle revenant à l'épouse doit être identique à celle de la pension et/ou du revenu garanti qui lui est attribuée.

Une règle semblable a d'ailleurs été retenue pour l'octroi du bâton de vacances aux bénéficiaires d'une pension de retraite ou d'invalidité d'ouvrier mineur.

Art. 5.

Cet article a pour but d'éviter que l'octroi de l'allocation exceptionnelle n'ait pour effet de réduire ou de supprimer un autre avantage social accordé au bénéficiaire de la pension et/ou du revenu garanti. Dans ce cas, on reprendrait d'une main ce que l'on aurait octroyé de l'autre, sans compter les difficultés administratives multiples qu'entraînerait cette suppression ou cette réduction qui n'aurait lieu qu'un seul mois.

Art. 6.

L'allocation exceptionnelle serait payée en même temps que la prestation afférente au mois de novembre 1975.

C'est au début de l'hiver, en effet, qu'elle peut le mieux aider ses bénéficiaires.

E. GLINNE,
F. VAN ACKER.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Il est attribué une allocation exceptionnelle aux personnes qui, au 31 octobre 1975, bénéficient d'une manière continue, depuis six mois au moins :

Alle gezinspensioenen van ten hoogste 150 000 F zullen dus aanleiding geven tot een integrale toekenning van de buitengewone uitkering. Dat zal eveneens het geval zijn voor de andere pensioenen van ten hoogste 120 000 F.

Voor die pensioenen komt de buitengewone uitkering neer op een aanpassing met 4,17 % ($\frac{6\,250}{15\,000}$ of $\frac{5\,000}{12\,000}$).

Dit percentage zal natuurlijk verminderen naargelang het bedrag van het of de toegekende pensioen(en) hoger is.

Voor een weduwe die ingevolge cumulatie van een rust-pensioen met een overlevingspensioen 11 000 F per maand ontvangt, zal de aanpassing 3,80 % bedragen ($\frac{5\,000}{11\,000 \times 12}$).

Voor een gezinspensioen van 15 000 F per maand zal de aanpassing 3,47 % bereiken ($\frac{6\,250}{15\,000 \times 12}$).

Art. 4.

Het spreekt vanzelf dat in geval van scheiding van tafel en bed of van feitelijke scheiding het gedeelte van de buitengewone uitkering waarop de echtgenote recht heeft, vastgesteld wordt zoals het pensioen en/of het gewaarborgd inkomen dat haar wordt toegekend.

Een gelijkaardige regel wordt trouwens toegepast voor de toekenning van het vakantiegeld aan de rechthebbenden op een rust- of overlevingspensioen of een invaliditeitspensioen voor mijnwerker.

Art. 5.

Dit artikel heeft tot doel te voorkomen dat, ingevolge de toekenning van de buitengewone uitkering, een ander aan de rechthebbende op een pensioen en/of op een gewaarborgd inkomen verleend sociaal voordeel zou worden verminderd of ingetrokken. In dat geval zou men met de ene hand terugnemen wat men met de andere zou geven. Die vermindering of intrekking gedurende één enkele maand zou ook allerlei administratieve moeilijkheden ten gevolge hebben.

Art. 6.

De buitengewone uitkering zou worden betaald samen met de uitkering voor de maand november 1975.

De gerechtigden zijn daar immers het best mee geholpen bij de aanvang van de winter.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Een buitengewone uitkering wordt toegekend aan degenen die op 31 oktober 1975 zonder onderbreking en sedert ten minste zes maanden in het genot zijn van :

- a) d'une pension de retraite ou de survie de travailleur salarié ou de travailleur indépendant;
 b) d'un revenu garanti aux personnes âgées;
 c) d'une pension d'invalidité d'ouvrier mineur.

Art. 2.

Le Roi peut, aux conditions qu'il détermine, étendre le bénéfice de la présente loi aux personnes qui bénéficient, depuis six mois au moins, d'une indemnité ou allocation pour une incapacité permanente de 65 % au moins.

Art. 3.

Le montant de l'allocation exceptionnelle est égal à une demi-mensualité de la ou des pensions et/ou du revenu garanti effectivement payé(s) pour le mois de novembre 1975.

Il ne peut toutefois être inférieur à 625 F, ni excéder 6 250 F pour les bénéficiaires d'une pension d'homme marié et/ou d'un revenu garanti pour chef de ménage; ces montants sont ramenés respectivement à 500 F et à 5 000 F pour les autres bénéficiaires.

Art. 4.

L'épouse qui, en raison d'une séparation de corps ou d'une séparation de fait, bénéficie d'une quotité de la pension et/ou du revenu garanti reconnu(s) à son mari, obtient une quotité de l'allocation exceptionnelle allouable à celui-ci, calculée sur base de la proportion appliquée pour l'attribution de la pension et/ou du revenu garanti d'épouse séparée.

Dans ce cas, le mari obtient, lorsqu'il est bénéficiaire de la pension et/ou du revenu garanti, la différence entre le montant visé à l'alinéa 1er ou à l'alinéa 2 de l'article 3, selon le cas, et la quotité de l'allocation exceptionnelle attribuée à son épouse.

Art. 5.

Lorsqu'une pension ou un revenu visé à l'article 1er est cumulé avec une autre allocation sociale, l'octroi de l'allocation exceptionnelle ne peut avoir pour effet de réduire le montant de cette autre allocation ni d'en faire perdre le bénéfice.

Art. 6.

L'allocation exceptionnelle est payée au bénéficiaire par l'organisme de paiement, en même temps que la prestation afférente au mois de novembre 1975.

3 octobre 1975.

E. GLINNE,
 F. VAN ACKER,
 G. TEMMERMAN,
 J.-M. DEHOUSSE,
 A. DEGROEVE.

- a) een rust- of overlevingspensioen als werknemer of als zelfstandige;
 b) een gewaarborgd inkomen voor bejaarden;
 c) een invaliditeitspensioen voor mijnwerker.

Art. 2.

Onder door Hem te bepalen voorwaarden kan de Koning het voordeel van deze wet uitbreiden tot degenen die sedert ten minste zes maanden in het genot zijn van een vergoeding of uitkering wegens een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 65 %.

Art. 3.

Het bedrag van de buitengewone uitkering is gelijk aan de helft van het maandbedrag van het of de pensioen(en) en/of het gewaarborgd inkomen dat werkelijk is uitgekeerd voor de maand november 1975.

Het mag niet lager dan 625 F en niet hoger dan 6 250 F zijn voor de gerechtigden op een pensioen van gehuwd man en/of op een gewaarborgd inkomen van gezinshoofd. Die bedragen worden verminderd tot 500 F, resp. 5 000 F voor de andere gerechtigden.

Art. 4.

De echtgenote die wegens scheiding van tafel en bed of feitelijke scheiding, een gedeelte van het aan haar echtgenoot toegekend pensioen en/of gewaarborgd inkomen ontvangt, krijgt een gedeelte van de aan laatsgenoemde toe te kennen buitengewone uitkering. Dat gedeelte wordt berekend op grond van de verhouding die in aanmerking is genomen voor de toekenning van het pensioen en/of gewaarborgd inkomen van gescheiden echtgenote.

In dit geval ontvangt de echtgenoot, indien hij in het genot is van een pensioen en/of gewaarborgd inkomen, het verschil tussen het bedrag bepaald in artikel 3, 1ste of 2^e lid naargelang van het geval, en het gedeelte van de buitengewone uitkering dat aan zijn echtgenote wordt toegekend.

Art. 5.

Wanneer een pensioen of een inkomen als bedoeld in artikel 1 gecumuleerd wordt met een andere sociale uitkering, mag die andere uitkering ingevolge de toekenning van de buitengewone uitkering niet verminderd of ingetrokken worden.

Art. 6.

De buitengewone uitkering wordt aan de gerechtigden uitbetaald door de uitbetalingsinstelling samen met de uitkeringen voor de maand november 1975.

3 oktober 1975.